

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice št. 15.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:

Šeststopenjska peti-
vrtja 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.,
60 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sočno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.,
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 70.

V Ljubljani v soboto, 28. marcija 1885.

Tečaj II.

Doslednost v politiki.

V onem ročnem slovarji, iz katerega voditelji skrajnih strank pri nas in drugod zajemajo kalno svojo modrost, zavzema odlično mesto beseda natolčnica: politična doslednost. Koliko zmešnjave je uže provzročil ta napačno tolmačeni in napačno razumljeni pojem! Koliko stare, nerabljive šare se je uže ponujalo in prodajalo pod tem polnodonečim naslovom, in nikoli ni zmanjkalo nevednežev, ki so se preslepili dali po tej oholi, obrabljeni in zlorabljeni frazi! Oglejmo si vsaj površno naše politično gibanje, in ne bomo v zadregi, ako hočemo pregnantnih vzgledov dobiti svoji trditvi. Videli bomo nezmerno in nečimerne politike, kateri si nikdar niso glave belili s preiskovanjem in razmotrivanjem težavnih političnih problemov. Čemu tudi? Resnega dela niso vajeni, saj jim ga tudi treba ni! Zadostuje, ako v jedno mer ponavljajo staro pesen, dan za dnevom prežvekujejo jedne in iste prazne fraze. To, kar je prav za prav le posledica njih duševne lenobe, ona jednoličnost, izvirajoča iz njih duševne omejenosti, razvpila se bodeta kmalu kot vrhunec politične kreposti, in kratkovidni pristaši se bodo globoko priklanjali svojemu fetišu: doslednosti v politiki!

Politična doslednost, pač lep pojem, a s čem je označen? „Stari program“, o čemur toliko besedujete, kako veljavo mu treba pripisovati v današnji dobi, v spremenjenih razmerah? Saj politika ni versko razodetje, in njene terjatve se nikdar ne morajo proglasiti tako odločno in samosvestno, kakor se na pr. v verozakonu poudarjajo verske dogme. Z viharo hitrostjo razvija se okrog nas človeško življenje. Kultura narodov napreduje z orjaškimi koraki, dan za dnevom se rodé nove ideje ter v stran potisnejo zastarele oblike. Ako zaostajati nečes pri splošni dirki, poprijeti se jih moraš i ti, prebaviti jih v svojem

duhu, spojit i jih s svojim mišljenjem. Da tega ne storiš, kmalu ne bodeš več spoznal drugega sveta, in če se prikažeš na političnem odru, gledali te bodo začudeno ter smejali se tvoji staroverski opravi, ravno tako, kakor bi se v novodobnem salonu rogali starokopitnežu, kateri ima suknjo in hlače še vrezane po stari šegi, veljavni pred petdesetimi leti. Absolutne stalnosti tudi v politiki ni, morda celo manj, nego na katerem si bodi drugem polji človeškega napredka.

Jedno pač moramo tudi mi zahtevati od poštenega politika, in baš v tem obstoji bistvo njegove doslednosti. Cilj, po katerem teži, kateremu žrtvuje vse svoje sile, se spreminjati ne sme. Ako si ga v istini kedaj živo imel pred očmi, ako si roke stezaval po njegovi zračni višini, se ti tudi predručati ne more. Kdor se je kedaj navduševal za zlato svobodo, kdor je kedaj ograževal se za blagor svojega naroda, ne bode se nikdar prelevil v reakcionarja, v narodnega uskoka. Ali o sredstvih, s katerimi je mogoče uresničiti svoje uzore, o potih, po katerih se dá doseči zaželeni cilj, predručati bode resen politik misli in nazore v isti meri, v kateri se razširja njegov duševni obzor, v isti progresiji, po koji se pomnože ideje njegove. Tudi vnanje razmere morajo vplivati nanj, kajti, kdor se ne ozira na njih menja, jočo podobo, gluh je za politična vprašanja, slep za njih raznovrstne metamorfoze, in bolje mu pristaja vsako drugo rokodelstvo, nego pretežavna mu politika.

Povestnica vseh starih in novodobnih narodov pričuje jasno o istinitosti naše trditve, da gre politično doslednost meriti le po končnem namenu, nikakor pa ne po slučajnih sredstvih. Sicer bi se Nemci morali sedaj še gugati v smešnih utopijah l. 1848 ter na vse kriplje nasprotovati genialnemu vodstvu velikega njih državnika. Čebi, da bi doslednost tolmačili v napačnem

zmislu slovenskih radikalcev, bi dandanes še morali vztrajati za prtom pasivne politike, poudarjajoč svoje državno pravo, katero je vender v protivju z avstrijsko ustavo. In mi Slovenci? Skoro nam preglavico dela, odločiti se za kak „star“ program, toliko smo jih uže imeli. Ne bomo predaleč nazaj segali, a morda bi se po interpretaciji, s kjo naši prenapeteži razkladajo politično doslednost, zopet morali razkrojiti v sovražna tabora „Staro“ in „Mladoslavencev“, zopet razmesariti se v notranjem brezskrajnem prepiru, in tega — v tem smo si baje vender vsi jedini — tega nas Bog varuj!

Konečni cilj tedaj je imeti pred očmi, ob jednem pa paziti na pot, da ga dosežemo. Dejanjskih razmer ne smemo prezirati, politična realnost nam mora biti vodilo. Toda zlasti v tej po vsem naravni taktiki grešé naši domači protivniki. Za njih brljave oči se svet niti za las ni spremenil od onih časov, ko se je z avstrijskim ustavnim življenjem pričela opozicija slovenskega naroda. Dvajset let se je potil ubogi naš rod po križevem potu narodne opozicije, ves ta čas se mu je bilo boriti proti vladam, ki so zastopale stališče njegovih nasprotnikov — ni čuda tedaj, da se velika množica ni takoj mogla privaditi spremenjenemu položaju. Če se je mornar dolgo časa zibal po viharjem morji, šibijo se mu kolena, kakor hitro na suho stopi in taval bode s prva sem ter tja kakor pijanec. Ali oni, ki so poklicani, da vodijo narod, časniki tedaj in praktični politiki, morajo čutiti spremembo ter navod dajati rojakom, da predručajo dosedanje taktiko. Toda, ali se je to pri nas v istini povsod zgodilo? Na krmilu je dandanes Taaffejevo ministerstvo, katero je v svoj program sprejelo ravnopravnost vseh avstrijskih narodov. V znamenitem prestolnem govoru, s kojim se je otvorilo zborovanje sedanjega državnega zbora pred šestimi leti, je sam pre-

Listek.

Črnogorska nevesta.

(Izvirna novela, Spisal J. Bedének.)

(Dalje.)

V. Lepi dnevi.

„In zdaj si tukaj, luč mojga očesa,
Življenje moje, solnce moje sreče!
Odrpala s taboj so se mi nebesa,
Ki jih želelo je srce ljubeče.
O hodi srčno tisočkrat pozdravljen,
Na mojem sreću tu je kraj pripravljen!“

Po bliskovo vrteče kolo časa se je uže zopet nekolikokrat zavrtelo v brezkončnem prostoru, mali valčki samotno žuborečega studenca združeni v jedno celoto — mali pogorski hudourniki so uže precej dolgo pot v svojem večnem okrožnem teku napravili, v spomladi živozeleno, v poletji temneje barvano listje sadunosnega drevja postalo je tudi uže zlatorumenno in mnogo ga je tudi uže odpadlo na črno zemljo — v prihodnji grob — in tudi Miroslav je zamogel po dolgi, hudi vročinski bolezn, nasledku prsne rane, posteljo zapustiti in se dobrodejnih žarkov jesenskega solnca veseliti v prosti naravi.

Posrečilo se je marljivemu trudu zdravnika, ki je vestno izpolnil dano besedo, še bolj pa skrbni postrežbi in brez mere se žrtvovalni ljubezni mladega dekleta, ki se noč in dan ni utrudila pri postelji ljubega sedeti in na vsak njegov vzdih, na vsako njegovo gibanje paziti, bolezen kmalu iz mladega telesa pregnati.

Bilo je meseca septembra 1870 zvečer. Krasno in veličastno je razlivala svitla polna luna svojo sreberno luč po azurnem nebeskem stropu, obdana od mirjad svetlo leskečih demantov, drobnih zvezd. Na Jugovičevem vrtu, ki je bil na okolo z živo mejo obdan, sedel je na visokem mandeljnovem vrhu zlatokljuni kos in od tamkaj svojo prelepo večerno žvižgal. Po bližnji goščavi šumljal je lahkotni večerni veter, ki se je divno s sladkimi glasovi nebeške melodije zlatokljunega pevca v rajskih akordih spojeval.

Doli v zadnjem kotu vrta pod staro oljko ne daleč od žive meje sedel je srečen, zaljubljen par, zamaknjen v rajsko slast prve, še neomadeževane čiste ljubezni — Miroslav in Milica. Milica imela je svojo sedaj nad vse krasno glavo na Miroslavovih kipečih prsih naslonjeno.

„Slišiš li kosa, moj dragi, kako lepo, kako milo razliva svoja čutila v sveto tihoto z vrh drevesa?“

„Da, ljuba moja, slišim ga. Pesem poje o večno zeleneči, večno novi mladi ljubezni. Tudi ptiči imajo srce za ljubezen vstvarjeno, za to zalo, najnežnejšo cvetlico človeškega življenja. Le opazuj jih spomladi, kadar si iščejo družic, kako nežno, kako ljubeznivo se proti izvoljenim vedejo in obnašajo. Bože moj, ljubezen, ta večna cvetlica v pozemeljskem vrtu, je pravi vir srčne sreče, je ono svitlo solnce, čegar lesketajoči dobrodejni žarki temni horizont našega tukajšnjega bivanja razsvetlujejo in nam čisto obnebje sedanjosti brez oblakov gledati dovolijo.“

Milica vzdihne in ljubega srčno náse pritisne. „Oh Miroslav, Bog mi je priča, kako srečna sem na tvoji strani. Tako s taboj združena hotela bi večno živeti. In ti?“

„O ne vprašaj me, moja mila! Kaj bi bilo lepšega, kaj prijetnejega, kaj bolj mičnega in divnega, kakor ravno življenje na tvoji strani. O draga moja, moje srce je najvišji svršek zemeljske blagosti in radosti doseglo, več si ne morem, več si ne smem žele! Nad vse sem srečen! Saj imam tvojo ljubezen, saj

svitli vladar slovesno poudarjal bistveni ta pogoj, *conditio sine qua non*, brez katere se mirni razvoj mnogojezične naše države niti misliti ne dá. Tekom tega šestletja sicer še nismo dosegli tega cilja, a približali smo se mu. Le najgrša nevhvaležnost bode to zanimala gledé našega položaja na Kranjskem.

Tudi v sosednjih kronovinah s slovenskim prebivalstvom se je marsikaj na bolje obrnilo, hudi pritisk, kateri je skoro ugonobil našo narodnost, je ponehal, nadejati se smemo, da se ugodnejše razmere, koje uživamo v vojvodini kranjski, kmalu uvedejo tudi med našimi rojaki, navzlic odporu brezobzirnih nemških liberalcev, kateri še vladajo po Štajerskem in Koroškem. V to svrbo pa je pred vsem potrebno, da se Taaffejeva sistema ojači in okrepi, ter da ji mi s svoje strani po nepotrebnem opozicije ne delamo. Načeloma odobravati Taaffejev program, dejanjsko pa pri prvi priliki v lice biti oni zmernosti in spravljivosti, katera mu je naravna podstava, je protivje samo po sebi. Za-sé zahtevati ustavne pravice, vztrajati odločno pri tej terjatvi, je po vsem pravilno in umestno, je v istini dokaz politične doslednosti. Ali v istem hipu odrekati jih drugi narodnosti, katera je zastopana v deželi, s svojim intolérantnim vedenjem posnemati nestrpnost nemškoliberalnih fanatikov, to ni možata doslednost, temveč zgolj dokaz, da se nekateri ljudje in nekatere stranke ničesar ne naučé, tudi če neprestano skozi dolga desetletja hodijo v elementarno šolo praktične politike.

Govor posl. A. Obreze

v državnem zboru o severni železnici dne 23. marcija t. l.

„Visoka zbornica! Zdaj ko se je podržavljenje severne železnice uže z juridičnega, političnega in narodno-gospodarstvenega stališča pojasnilo, naj mi bode dovoljeno tudi s stališča navadnega trgovca to vprašanje razmotrivati. Kot trgovec moram si tukaj prav za prav staviti dve vprašanji in kolikor možno prav nanji odgovoriti, da bode potem možno prav sklepati, če bi bilo podržavljenje severne železnice primerno podjetje ali ne, če naj se ga polotimo ali ne. Vprašanja so naslednja, prvič:

Koliko je pač severna železnica vredna? Koliko stane? Koliko bi morala država plačati za podržavljenje? In drugo vprašanje je:

Ali se bode severna železnica tudi potem tako rentovala, ko bode podržavljena?

Slavna gospôda! Ta vprašanja so odlične važnosti in jaz se moram tu nekoliko približje z njimi baviti.

imam tebe, saj imam vse, po čemur je to srce nekđaj tako silno hrepenelo!“

In sladke ljubezni pijani mladenič pritisne vroč poljub na rožne ustnice svoje zale neveste.

„Ne, dragi Miroslav, še nimaš vsega! Nekaj nama še manjka k popolni sreči tukajšnjega bivanja, in to je božji blagoslov večnega očeta. Kmalu, da prav kmalu bodeva pa tudi tega deležna in potem se nama nebesa na svetu v vsej svoji slavi in lepoti na stečaj odpró!“

V preobili sreči tihe ljubezni oba molčita.

„O glej, moj ljubljani“, začne zopet od prevelike radosti žareča deklica, „glej, kako lep je danes svit sreberne veslajoče lune. Vedno sem rada svoje poglede tja gori obračala, danes se mi pa še jedenkrat tako lepa zdi. Kako rada, če bi mi bilo možno, bi hotela z njo vred prejadrti visoke gore in široke doline, nezmerno morje in to ravno polje, dokler bi pod seboj milega tvojega rojstnega kraja ne zagledala. Tam bi se doli spustila in tvoji dobri materi svojo preveliko srečo veselega srca razodela.“

„Ah, Milica, moja domovina je zala, rajsko zala. Tudi jaz bi si želel, danes s teboj vred na perutih jadrti tja v blede luni me-

Za odgovor na prvo vprašanje pokazal nam je pot nj. eksclenca predsednik najvišjemu sodnemu dvoru, vitez Schmerling, ko je izrekel, da bi se odkupnina (torej kupnina) morala na tak način sestaviti, da se iz večletne poprečine dobi letni dohodek, in ta torej v dvajseternem znesku k glavnici izve.

Priznati moram, da se mi to mnenje nikakor ne zdi pravo, kajti na ta način se čisto nič ozir ne jemlje na to, da privilegij severne železnice v letu 1886 izgubi veljavo in da je torej severna železnica brez privilegija jasno da menj vredna, nego če ima privilegij. Po mojem mnenju bi se moralo od te, kakor sem prej pokazal, udobljene vrednosti odbiti vrednost privilegija. Vender to je zopet velika težava, dobiti denarno vrednost privilegija, in kakor se zdi gospodu dr. Riegerju malo priporočljiva udobitev vrednosti severne železnice po strokovnjakih, dobil bi se pri eksproprijaciji težko kak drug, tudi severni železnici prijeten modus, da bi se ta vrednost in odkupnina določila; in kakor vsi mi poznamo severno železnico iz nje prejšnjega življenja, prepričani smemo biti, da bode ostala pri tem, da se v slučaju eksproprijacije določi vrednost po veččakih, in da bi o dobrovoljnem sporazumljenji ali celó o popustu ne bilo nikakega govora.

In če je to takó, sem trdno uverjen — in je tudi ob sebi umevno — da ne bodo veččaki imeli nikakega pomisleka biti jedne misli s predsednikom najvišjega sodnega dvora, in to tem menj, če bi bili morda še po drugih prepričevalnih dokazih, katerih ima severna železnica toliko, v mišljenji potrjeni.

Dosta tega, slavna gospôda, uverjeni bode, da bi v slučaju, če bi strokovnjaki določili odkupnino, severna železnica gotovo ne imela škode, in da bi se jej v istini dvajseterni znesek njenega premerne letnega dobička brez odštete vrednosti privilegija priznal. Zá-me je stvar po polnem gotova. S tem menim, da sem odgovoril na vprašanje, kolika bi bila kupnina za severno železnico.

Razmotrivati mi je še drugo vprašanje, namreč: Če bi se severna železnica ravno tako rentovala, kakor danes, tudi potem, ko bi se podržavila, po čemer jedino bi bila opravičena visokost plačane kupnine. Menim, da ne bodem čul od nobene strani resnega ugovora, če na vprašanje odgovorim odločno z „Ne.“ Od trenutka, ko bi prišla severna železnica v državno last, nehala bi dajati toliko dobička, kakor danes, in katerega so veččaki cenili. Razen večjih upravnih stroškov, kateri bi nastali, morali bi se tarifi takoj znižati.

Saj je to vzrok, zakaj se je vložilo toliko prošenj. Zahteva se pač cenejša vožnja in cenejša vozarina za blago in živila itd., in država bi se splošni zahtevi nikakor ne mogla

sečevi, kjer utriplje ljubeče srce moje matere, kjer počivajo uže trohle kosti ljubega očeta, kjer se v magični svitlobi polne lune jezero mojega rojstnega kraja odprto in široko razprostira. Tam bi hotel zvečer s teboj v čolnu zibajoč se in najslajše poljube iz tvojih ust srkajoč preživeti. Tam, draga moja, stoji sredi jezera zelen otok, na njem bela cerkva, obdana okolo in okolo z vencem zelenega grmovja. Tam bi ti v tem trenutku želel roko v večno, nerazrušljivo zvezo podati!“

V obližji se čuje pók puške.

Kakor splašena goloba poskočita zaljubljenca.

„O Bog, kaj je bilo? Vstrelil je nekdo. Daj Bog, da bi se le nič hudega ne bilo zgodilo. Oj, da bi vsaj Janko tukaj bil! Tako tesno mi je pri srci postalo in tresem se, kakor listje na veji!“

„Nič se ne boj, draga moja! Na strani tvojega Miroslava si, ki te bode do zadnje kaplje krvi branil!“

In ljubeče, od strahu tresoče dekle se stisne k njemu, kolikor se je najbolj mogla. „Pri meni bodi, pri meni ostani, ljubi moj, tako se bojim sama biti!“

„Milica, pomisli, tvojega brata ni tukaj. Kaj, ko bi se mu bila kaka nezgoda pripetila.

protiviti; znižati bi morala takoj tarife, vsled česar bi se vé da dobiček železnice in nje glavnična vrednost dobila hud udarec.

Vender ne samo to, mi vidimo, gospôda moja, kako se vsako leto gradijo nove železnice, katere delajo severni železnici konkurenco. Ni dvojbe, da se bode s časom transport blaga na severni železnici imel boriti s konkurenco ter se bode znatno znižal, in to celó tedaj, če se ne napravi kanal Dunav-Odra. Vender, kje stoji prav za prav zapisano, da se kanal Dunav-Odra nikdar ne bode napravil? Jaz mislim nasprotno, vprašanje gledé naprave kanala Dunav-Odra je samo vprašanje časa, kajti ideja je preždrava, podjetje preveč dobičkonosno, da bi moglo ostati delj časa prezirano. Če pa se napravi kanal Dunav-Odra, potem je vseh lepih dnij za severno železnico konec.

Iz teh razlogov ne morem biti za podržavljenje severne železnice, marveč glasoval bodem na podlagi predloga večine za to, da se preide v specijalno debato.“ (Dobro! dobro! na desnici.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Državni zbor nadaljeval je včeraj debato o severni železnici ter sprejel s 153 proti 13 glasovom vse točke nove pogodbe s severno železnico. Levičarji so se zopet kuli; ker se ni sprejel po njihovem članu stavljen predlog, zapustili so dvorano ter se zopet vrnili še le potem, ko je bila pogodba s severno železnico vsprejeta. Nu to veselje si uže lahko dovolijo. — Včeraj vsprejela se je tudi predloga o železnici Ljubljana-Kamenik v drugem in tretjem čitanji.

V včerajšnji večerni seji naznanila je vlada, da je cesar potrdil proračun za leto 1885. — Predloga o severni železnici vsprejela se je v tretjem čitanji s 159 proti 148 glasovom. — Ravno tako se je vsprejela predloga o kongruji v drugem in tretjem čitanji po sestavi gospodske zbornice. Tudi dinamitni zakon in zakon proti socialistom vsprejela sta se v drugem in tretjem čitanji. — V teku debate o dinamitnem zakonu zavaroval se je grof Taaffe proti besedam Neuwirthovim, da ne bi bila nič storila za družine ponesrečenec v Karvinu; vlada da ni imela za to nikakega povoda, ker jej je bilo znano, da je grof Lariš uže prevzel popolno skrb za te družine.

Včerajšnja večerna seja državnega zbora bila je slednja pred Veliko nočjo; poslanci podali so se na počitnice. Kdaj bode po Veliki noči zopet seja, še ni določeno.

Moram tja, dolžnost in vest mi velevali in srce mi ne dá pokoja. Podaj se med tem v hišo, ako me nočeš tukaj čakati!“

Milica prevdari. „Prav imaš, ljubi moj, le poglej tja, odkoder je bil čuti pók. Čakala te bodem med tem v hiši, tukaj sama se bojim.“

Poljubek je oba ločil.

Miroslav hiti, kar more, tja, odkoder se mu je zdelo, da je slišal pók. Nekoliko pred seboj zapazi človeka, ki je tudi hitel, kar je mogel, vender nasprotno — proti njemu. Spoznal ga je — Janka.

Srečata se in oba naenkrat povprašata: „Si li čul?“

„Kje bi le bilo?“ vpraša Janko. „Mislim sem, da je pri naši hiši puška počila in se zato tako pobitil, kolikor so mi le moči pripuščale. Ker pa vidim, da i ti zaradi tega od tam prihajaš, mora kraj nesreče tukaj-le kje biti.“

Rohljanje bilo je čuti.

„Čuj!“ pravi Miroslav.

„Tam je,“ pravi Janko, in oba hitita tja, odkoder menita rohljanje slišati. Po komaj dvajsetih korakih najdeta med leščevjem truplo se v krvi sémtertjā valjati.

(Dalje prihodnjic.)

Tuje dežele.

Pri prihodnjih volitvah v Franciji pomnožilo se bode po novem volilnem zakonu število poslancev od 557 na 596.

Angleški list „Times“ pišejo prav ostro proti Rusiji gledé afganske zadeve. Ta list sklepa iz tega, da so se sklicali rezervisti, da je ministerstvo vendar prišlo do prepričanja, da se mir z Rusijo more samo tedaj ohraniti, če se ruskim državnikom in generalom dokaže, da je Angleška pripravljena za vojno, da hoče rajši prenašati vse nevarnosti in vojne žrtve, nego da bi dopustila, da se kršijo slovesne obljube, da se poseza v pravice angleškega zaveznika ter se preti z napadom Indije. — „Standard“ poroča, da se bodo oborožile oklopnice za operacije v severnih morjih. Borza v Londonu je zelo vznemirjena, ker je vlada sklicala vse rezerviste v orožje. Misli se, da je vojna z Rusijo neizogibna.

Iz Rusije se poroča, da so nihilisti pričeli zopet hujše rovarstvo svoje početje; v slednjem času poroča se, da so zopet zaprli več oseb, med temi nekatere vroče vseučiliščnike. Sploh pa je nihilistična agitacija za mnogo odjenjala v primeri s prejšnjimi leti.

S Kanarskih otokov se poroča, da so Arabci napali novo špansko naselbino ter vse oropali. Pri tem napadu bilo je umorjenih šest Španjcev. Ta vest napravila je v Španiji veliko razburjenost in vzbudila misel na maščevanje.

Iz Kartuma se poroča, da je Mahdi več domačinov obsodil v smrt, ker mu niso hoteli pokazati skritih zakladov, kateri so tam zakopani, kakor je trdil on. Vsled obilega števila robov, katere so ujeli v Kartumu, pripeljali so trgovci z robovi več žensk v okolico tega kraja ter prodajali vsako po sto dolarjev. Od 1. septembra sim imele so ekspedicije, katere so se poslale Kartumu na pomoč, naslednje izgube: Pri Abukleji 74 mrtvih in 79 ranjenih; v bojih dné 19. in 21. januarja 21 mrtvih in 105 ranjenih; vkup 95 mrtvih in 184 ranjenih. Razen tega jih je za ranami umrlo 13, za drugimi boleznimi 256 oseb, 4 osebe so utonile. V bolnišnicah se je sprejelo 4247 oseb, ker so bile bolne ali pa vsled dobljenih ran za dalnji boj niso bile sposobne.

Dopisi.

Iz Litije, 26. marcija. (Izv. dop.) Iz Litije zadnji čas le po redkoma dohajajo dopisi slovenskim časopisom. Sicer pri nas res ni bilo dozda takih posebnih novosti, ki bi bile zanimive dovelj, da bi zaslužile priti med širni svet. Danes pa mi je poročati o slučaju, ki je vzbudil med vsem tukajšnjim prebivalstvom veliko zanimanje in ki bi znal tudi drugje vzbuditi sočutje.

Dné 24. t. m. ob eni popoldne dobili so namreč 23letnega, pri tukajšnjem rudarskem društvu v službi stoječega Adolfa Pirkerja mrtvega v svojem stanovanju. Opoludne je še v gostilni pri Fortuni, kakor po navadi, kosil, a potem se je v svojo sobo podal. Kmalu potem, ko je bil prišel domov, zaslišal se je strel v njegovi sobi in ko so prebivalci dotične hiše šli pogledat, kaj se je zgodilo, dobili so ga mrtvega. Sedel je na stolu nekoliko naprej nagnjen s pokrivalom na glavi, pred njim na tleh pa je ležal revolver. Kakor sta tukajšnji okrajni zdravnik in okrajni ranočelnik konstatovala, prodrla je krogla skozi levo oko v glavo in možgane.

Da se sedaj pri nas mnogo o tem govori, je jasno in delajo se vsakojaki sklepi. Nekateri trdijo, da se je mladi mož sam usmrtil, a za svojo trditev nimajo čisto nobenih razlogov. Vsakako bode tedaj pravo ponesrečil. Istina je namreč, da si je še le pred nekolikimi dnevi to orožje kupil in se je proti nemu svojih prijateljev, ko mu je revolver kazal, še izjavil, da ga je le zaradi tega kupil, ker je dobro, da ima človek zvečer, ali če se podá kam na pot, kaj takega seboj. Oni, ki revolver kupi, da bi se z njim

vstrelil, ga navadno ne kaže okoli. Sploh pa tudi nikakega vzroka imel ni, da bi se bil vstrelil. Živel je namreč v prav dobrih razmerah in je bil edini sin upravitelja neke tovarne v Pliberku na Koroškem. Da se ni hotel usmrtiti, sledi tudi iz tega, da je v pismu, ki ga je isti dan pred poludnem pisal, svoje veselje izrazil nad tem, da bode zamogel velikonočne praznike pri svojih starih preživeti.

Tudi to, kod da je krogla šla, opravičuje našo trditev. Ko bi se bil vstreliti nameraval, bil bi gotovo drugam pomeril, a ne ravno v oko. Najbrže zgodilo se je to takó. Napel je petelina, potem pa je z levim očesom zrl v cev, a pri tem se mu je sprožilo in je revež tako prišel ob mlado življenje.

Žalost starišev nesrečnega mladeniča je nepopisljiva, in se tudi med prebivalstvom izraža splošno sočutje.

Razne vesti.

— (Turgenjev med malomeščani.) Zanimiva dogodbica pripoveduje se sedaj iz življenja Ivana Turgenjeva. Ko je imel znameniti ta ruski romanopisec nekaj spisati ravno še zadnja poglavja enega svojih romanov, podal se je, da bi lahko delal v miru, v malo in od tujcev le redko obiskovano mesto L... Imel je Turgenjev navado, da je delal le na večer in je vsled tega cel dan pohajkoval, ali pa na oknu slonel in premišljeval. To vzbudilo je pri prebivalstvu tega mesteca sum, da je kak nevaren človek. A ker je bil lepo opravljen in ker so videli, da ima tudi mošnjo polno, niso si prav upali natančneje pozvedovati, kedo da je. V knjigi za tujce vpisal se je: „Ivan iz Rusije“ — kedo ne bo precej vedel, da je to le izmišljeno ime! Preteklo je tako par dni. Turgenjev ni hotel razumeti radovednih opazek in vprašanj, ki so mu jih stavili in se je vsak večer kmalu v svojo sobo podal, da je pisal. Ko pride peti dan, bilo ni dobrim meščanom nič več strpeti. Ko se tedaj Turgenjev opoludne h kosilu vsede, vidi okolu sebe več veljakov ondotnega mesta, ki so bili prevzeli nalogo, priti temu do dna, kedo da je sumljivi tujec. En čas bilo je vse tiho. Potem pa se eden ohrabri in začne: „Slabo vreme danes.“ Turgenjev pokima in prične juho jesti. Na to prša drugi: „Vam dopade naše mesto?“ Turgenjev pokima zopet. „Dovolite mi vprašanje: imate li tukaj kako opravilo?“ Turgenjev odkima. „Ali ste potem le iz veselja tukaj?“ „To še manj“, odgovori Turgenjev. Na to nastane molk in čez dolgo še le oglasi se zopet eden: „Nameravate še dolgo časa tukaj ostati?“ Turgenjev potegne svojo uro iz žepa in vzdihne elegično: „Še tri dni, devet ur in sedemnajst minut.“ — „Tako natanko veste to?“ — „Da!“ nasmehlja se melanholično oni. „In smemo pač prašati, kako se to godi?“ Turgenjev potegne z roko po svojih lepih sivih laseh ter zrè nekaj časa nepremično pred sé, potem pa na enkrat reče: „Vi ste gotovo že čuli o ruskih nihilistih?“ Vse se prestraši; le najpogumnejši zamogli so besedico „da“ spraviti iz sebe. „Jaz sem tedaj nihilist“, nadaljuje Turgenjev. „Stal sem pred sodnijo in obsodba bila je grozna, grozna! — Obsodili so me, ali celo življenje delati v rudokopih Sibirije, ali pa za osem dni iti v vaše mesto v pregnanstvo.“ — Na to umolkne, nobenega dihljeja ni bilo slišati, silna radovednost brala se je vsem na obrazu. Potem pa zopet reče: „In jaz bil sem tak norec, da sem semkaj prišel.“ — Od tistega časa imel je Turgenjev mir pred malomestnimi radovedneži.

Domače stvari.

O potovanji cesarjeviča in cesaričine.

Danes ogledala sta si ob boljšem vremenu visoka gosta mesto. Cesarjevič in cesaričina podala ste se, spremljana po namestniku baronu Jovanoviči, baronovi in baronici Jovanovičevi ter vseh oblastev, najprej čez Piazza del Erbe k stolni cerkvi, kjer jih je pri vходу čakal z vsemi duhovniki nadškof Mavpas. Na to sta si ogledala muzej San Donato. Obiskala sta tudi grško cerkev, kjer je škof Knezevič z grškimi duhovniki vzprejel Nj. visokosti. Od tú podali sta se Nj. visokosti v cer-

kev sv. Simeona, kjer sta si ogledali srebrno krsto sv. Simeona ter tam hranjene relikvije. Od tam podala sta se visoka gosta v mestni vrt ter si ogledala tudi vojašnico. Potem pa sta se odpeljala na „Miramare.“ Na vsem potu spremljevalo je Nj. visokosti štiriindvajset belo oblečenih deklic, katere so pred gospo cesaričino potresale cvetice, mnogobrojni narod pa ja je povsodi navdušeno pozdravljaj; z oken pa so se gosto vsipale cvetice. Po vsem mestu kraljevalo je veselje. Na Riva Nuova poslovala sta se cesarjevič in cesaričina od namestnika in njegove obitelji. Baronovka in baronica Jovanovič poklonili sta cesaričini krasen cvetični šopek. Ob vsem obrežji stala je nebrojna množica prebivalstva, glava pri glavi, katero je prestolonaslednika pozdravljala z navdušenimi „živio“. Ob polu 12. uri odplula je „Miramare“ na mirnem morji od Zadra.

S Krka se z dné 26. t. m. ob 5. uri popoldne poroča: Ladija „Miramare“ došla je sem. Tu brije precej močna burja. Jutri odpeljeta se prestolonaslednika na Reko. Cesarjevič in cesaričina se prav dobro počutita. Z Reke pa se od včeraj poroča: Ob 10. uri dopoludne prišla sta sem prevzvišena prestolonaslednika. Najprej si ogledata eskadro, popoldne mesto ter napravita izlet v Opatijo. Zvečer bode razsvitljeno mesto in pristanišče. Jutri ob 7. uri odpeljeta se na Dunaj, kamor dojdeta zvečer ob 10. uri. Na izrecno željo cesarjeviča in cesaričine se na povratnem potovanji opusti vsak sprejem.

— (Najvišji dar.) Nj. veličanstvo pre-svitli cesar blagovolil je podariti cerkvenemu predstojništvu v Potočjem v postojinskem okraji znesek 50 gld. za popravo ondotne cerkve iz Najvišje zasebne blaginje.

— (Cesarjevič in cesaričina) peljala sta se danes dopoludne ob 11. uri skozi Ljubljano. Po izrecni želji cesarjevičevi se ni vršil oficijelen pozdrav; zbralo pa se je vendar na kolodvoru mnogo odličnega občinstva, med njimi višji dostojanstveniki političnega oblastva.

— (Vladnemu svetniku dr. vitezu Stöcklu) obrnilo se je na bolje; zdravniki imajo zdaj upanje, da kmalu po polnem okreva.

— (Zlatomašniki ljubljanske škofije.) Letos bodo imeli naslednji gospodje duhovniki zlato mašo: msgr. Mihael Potočnik, spovednik pri č. g. ursulinkah v Ljubljani; Habè Janez, župnik na Ovsišah; Lomberger Josip, beneficijant v Komendi; Prosen Ožbè, duhovnik v Trbojah.

— (Društvo uradnikov) ima jutri dné 29. t. m. ob 10. uri dopoludne v hotelu „pri Maliči“ letošnji redni zbor.

— (Gorelo je) danes v jutro v neki uradni sobi tukajšnjega računskega oddelka deželne vlade v Knežjem dvoru. Ogenj nastal je tako: Pred tednom dni požigale so se saje po pečnih cevih, in o tej priliki razbelilo se je preveč tramovje, jelo tléti ter tlélo do danes v jutro, ne da bi bil kdo kaj opazil. Ko je danes zjutraj ob 6. uri stopil uradni sluga v sobo, bila je napolnjena z dimom. Škode ni posebne, ker so zgorele le deske na tleh v obsegu nekaterih metrov. Ogenj se je naglo udušil. Tudi pod to uradno sobo stanujoča družina čutila je pri tem ognji, kajti po noči napolnila se je vsa soba z dimom, takó da so bili speči v jutro kar omamljeni.

— (Sladkosneden tat.) Kakor se nam iz ljubljanske okolice poroča, opazil je kočar in mizar Jakob J. iz Slap pred nedolгим, da mu je nekdo vlomil v njegov čebelnjak ter mu iz sedmih panjev med pobral. Po natankem pozvedovanji posrečilo se je okradenemu zaslediti tatu v osebi Ivana L. iz Besnic, ki je bil užo enkrat zaradi zločina tatvine kaznovan. Zandarmeriji se je ta tudi sam udal, da je med ukradel ter ga potem sam povzil, ker je baje velik prijatelj sladkobe. Zandarmerija izročila je tatu sodišču in sedaj sedi na Zabjaku, kjer bo tudi jedel velikonočne potice, ki pa najbrže ne bodo medene.

— (Sleparji.) S štajersko-hrvaške meje se poroča, da sta pred kratkim potovala okolo Sv. Jurija in Slov. Bistrice dva moža ter nabirala prostovoljne darove za zidanje cerkve v Jeruzalemu. Ta dva prosilca bila sta odeta v meniško obleko ter se tudi svojemu navideznemu stanu primerno

